

Dosarul nr. 3r-277/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: O. Parfeni)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

DECIZIE

04 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecători

Maria Ghervas

Victor Burduh

Nina Vascan

examinând recursul depus de Alexandru Mițul,

în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Mițul împotriva Guvernului Republicii Moldova, Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Ministerului Sănătății al Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Administrației Naționale a Penitenciarelor, Penitenciarului nr.13, Penitenciarului nr. 16, IMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească, Oficiului Avocatului Poporului cu privire la constatarea încălcării art. 3, 5 și 13 CEDO și repararea prejudiciului moral,

împotriva încheierii din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declinat competența completului specializat în materie de contencios administrativ în ordine de apel, în favoarea judecătorilor din completele specializate în materie civilă de drept comun din cadrul Curții de Apel Chișinău, de la examinarea cererilor de apel depuse de Alexandru Mițul, Penitenciarul nr.16 – Pruncul, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Procuratura Generală a Republicii Moldova și Administrația Națională a Penitenciarelor împotriva hotărârii din 27 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 01 noiembrie 2016, Alexandru Mițul a depus cerere de chemare în judecată, concretizată la 27 iunie 2018, 11 aprilie 2019 și 17 aprilie 2019 împotriva Guvernului Republicii Moldova, Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Ministerului Sănătății al Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Administrației Naționale a Penitenciarelor, Penitenciarului nr. 13, Penitenciarului nr. 16, IMSP Centru Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească, Oficiului Avocatului Poporului solicitând constatarea încălcării art. 3, art.5 și art. 13 CEDO și repararea prejudiciului moral.

Prin încheierea din 03 noiembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău

a fost declinată competența judecătorului de instrucție la examinarea plângerii petiționarului Alexandru Mițul în favoarea instanței de contencios administrativ din Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău.

Prin încheierea din 10 noiembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău s-a refuzat primirea cererii lui Alexandru Mițul în partea ce ține de ilegalitatea punerii sub învinuire, ilegalitatea aplicării arestului preventiv, obligarea organizării celulelor pentru nefumători și organizarea escortării în ședință de judecată în autospeciale pentru nefumători, cercetarea acțiunilor ilegale ale colaboratorilor Departamentului Instituțiilor Penitenciare, colaboratorilor Penitenciarului nr. 13 și a colaboratorilor escortei.

Prin încheierea din 10 noiembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău nu a fost dat curs cererii lui Alexandru Mițul cu privire la obligarea examinării petiției depuse în temeiul Legii cu privire la petiționare nr. 190 din 19 iulie 1994.

Prin încheierea din 02 decembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău a fost restituită cererea de chemare în judecată a lui Alexandru Mițul cu privire la obligarea examinării petiției depuse în temeiul Legii cu privire la petiționare nr. 190 din 19 iulie 1994

Prin decizia din 17 ianuarie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost menținută încheierea din 10 noiembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău prin care s-a refuzat în primirea cererii lui Alexandru Mițul în partea ce ține de ilegalitatea punerii sub învinuire, ilegalitatea aplicării arestului preventiv, obligarea organizării celulelor pentru nefumători și organizarea escortării în ședință de judecată în autospeciale pentru nefumători, cercetarea acțiunilor ilegale ale colaboratorilor Departamentului Instituțiilor Penitenciare, colaboratorilor Penitenciarului nr. 13 și a colaboratorilor escortei, cât și încheierea din 10 noiembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, prin care nu a fost dat curs cererii lui Alexandru Mițul.

A fost casată încheierea din 02 decembrie 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, pronunțată în cauza civilă la cererea depusă de Alexandru Mițul cu privire la obligarea examinării petiției depuse în temeiul Legii cu privire la petiționare, cu restituirea spre rejudecare în primă instanță, în același complet de judecată (f.d.49-55 Vol. I).

Prin hotărârea din 27 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Mițul s-a admis parțial.

S-a constatat încălcarea dreptului lui Alexandru Mițul garantat de art.3 CEDO cauzat prin deținerea în condiții inumane în Penitenciarul nr. 13 – mun. Chișinău, în perioada 15 septembrie 2016 - 01 decembrie 2016.

S-a încasat de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Alexandru Mițul suma de 60 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, cauzat prin deținerea în condiții inumane în Penitenciarul nr. 13 – mun. Chișinău, în perioada 15 septembrie 2016 - 01 decembrie 2016.

În rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată. (f.d.233, Vol.III)

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 01 iulie 2019 Alexandru Mițul, reprezentat de avocatul Petru Răileanu și la 05 iulie 2019 Alexandru Mițul au depus apel împotriva acesteia, solicitând casarea parțială a hotărârii din 27 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și anume în partea respingerii pretențiilor reclamantului, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii (f.d.1, 29, Vol.IV).

La 09 iulie 2019 Penitenciarul nr.16 – Pruncul, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 27 iunie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată. (f.d.37, Vol.IV).

La 09 iulie 2019 Alexandru Mițul a depus cerere de apel și recurs împotriva încheierii din 03 noiembrie 2016 și a hotărârii din 27 iunie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat admiterea integrală a acesteia și casarea actelor judecătorești contestate. (f.d.45-46, Vol.IV).

Iar, la 05 și 08 iulie 2019 Alexandru Mițul a depus cerere privind emiterea unei hotărâri suplimentare la hotărârea din 27 iunie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru. (f.d.21-26, 58-60, Vol.IV).

La 10 iulie 2019 Ministerul Justiției al Republicii Moldova a depus apel împotriva hotărârii din 27 iunie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii. (f.d.38-39, Vol.IV).

Invocând ilegalitatea hotărârii primei instanțe, la 12 iulie 2019 Administrația Națională de Penitenciarelor a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 27 iunie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată depuse de Alexandru Mițul. (f.d.41, Vol.IV).

Iar, la 15 iulie 2019 Procuratura Generală a Republicii Moldova, a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată depuse de Alexandru Mițul. (f.d.42, Vol.IV).

Prin încheierea din 19 septembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca neîntemeiată cererea lui Alexandru Mițul cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare. (f.d.81-82, Vol.IV).

Prin încheierea din 13 noiembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție recursul depus de Alexandru Mițul s-a declarat inadmisibil. (f.d.129-133, Vol.IV).

Prin încheierea din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a declinat competența completului specializat în materie de contencios administrativ în ordine de apel, de la examinarea cererilor de apel depuse de Alexandru Mițul, Penitenciarul nr.16 – Pruncul, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Procuratura Generală a Republicii Moldova și Administrația Națională a Penitenciarelor împotriva hotărârii din 27 iunie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Alexandru Mițul împotriva Guvernului Republicii Moldova, Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Ministerului Sănătății al Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Administrației Naționale a Penitenciarelor, Penitenciarului nr. 13, Penitenciarului nr. 16, IMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească, Oficiului Avocatului Poporului cu privire la constatarea încălcării art. 3, 5 și 13 CEDO și repararea prejudiciului moral, în favoarea judecătorilor din completele specializate în materie civilă de drept comun din cadrul Curții de Apel Chișinău (f.d.175-177, Vol. IV).

La 04 septembrie 2020 Alexandru Mițul a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat

casarea încheierii contestate și restituirea cauzei instanței de apel în completul de contencios administrativ.

În susținerea cererii de recurs Alexandru Mițul a opinat că prezenta cauză este de competența instanței de contencios administrativ, iar completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, ilegal și-a declinat competența.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

Conform art. 258 alin. (3) Cod administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Potrivit articolului 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: declară recursul inadmisibil.

Din materialele cauzei rezultă că la 01 noiembrie 2016, Alexandru Mițul a depus cerere de chemare în judecată, concretizată la 27 iunie 2018, 11 aprilie 2019 și 17 aprilie 2019 împotriva Guvernului Republicii Moldova, Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Ministerului Sănătății al Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Administrației Naționale a Penitenciarelor, Penitenciarului nr. 13, Penitenciarului nr. 16, IMSP Centru Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească, Oficiului Avocatului Poporului, solicitând constatarea încălcării art. 3, art.5 și art. 13 CEDO și repararea prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 27 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Mițul s-a admis parțial.

S-a constatat încălcarea dreptului lui Alexandru Mițul garantat de art.3 CEDO cauzat prin deținerea în condiții inumane în Penitenciarul nr. 13 – mun. Chișinău, în perioada 15 septembrie 2016 - 01 decembrie 2016.

S-a încasat de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Alexandru Mițul suma de 60 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, cauzat prin deținerea în condiții inumane în Penitenciarul nr. 13 – mun. Chișinău, în perioada 15 septembrie 2016 - 01 decembrie 2016.

În rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 01 iulie 2019 Alexandru

Mișcul, reprezentat de avocatul Petru Răileanu și la 05 iulie 2019 Alexandru Mișcul au depus apel împotriva acesteia, solicitând casarea parțială a hotărârii din 27 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și anume în partea respingerii pretențiilor reclamantului, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

La 09 iulie 2019 Penitenciarul nr.16 – Pruncul, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 27 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată.

La 09 iulie 2019 Alexandru Mișcul a depus cerere de apel și recurs împotriva încheierii din 03 noiembrie 2016 și a hotărârii din 27 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat admiterea integrală a acesteia și casarea actelor judecătorești contestate. (f.d.45-46, Vol.IV).

Iar, la 05 și 08 iulie 2019 Alexandru Mișcul a depus cerere privind emiterea unei hotărâri suplimentare la hotărârea din 27 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. (f.d.21-26, 58-60, Vol.IV).

La 10 iulie 2019 Ministerul Justiției al Republicii Moldova a depus apel împotriva hotărârii din 27 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Invocând ilegalitatea hotărârii primei instanțe, la 12 iulie 2019 Administrația Națională de Penitenciarelor a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 27 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată depuse de Alexandru Mișcul.

Iar, la 15 iulie 2019 Procuratura Generală a Republicii Moldova, a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată depuse de Alexandru Mișcul.

Prin încheierea din 19 septembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca neîntemeiată cererea lui Alexandru Mișcul cu privire la emiterea unei hotărâri suplimentare.

Prin încheierea din 13 noiembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție recursul depus de Alexandru Mișcul s-a declarat inadmisibil.

Prin încheierea din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a declinat competența completului specializat în materie de contencios administrativ în ordine de apel, de la examinarea cererilor de apel depuse de Alexandru Mișcul, Penitenciarul nr.16 – Pruncul, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Procuratura Generală a Republicii Moldova și Administrația Națională a Penitenciarelor împotriva hotărârii din 27 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Alexandru Mișcul împotriva Guvernului Republicii Moldova, Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Ministerului Sănătății al Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Administrației Naționale a Penitenciarelor, Penitenciarului nr. 13, Penitenciarului nr. 16, IMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalică, Oficiului Avocatului Poporului cu privire la constatarea încălcării

art. 3, 5 și 13 CEDO și repararea prejudiciului moral, în favoarea judecătorilor din completele specializate în materie civilă de drept comun din cadrul Curții de Apel Chișinău (f.d.175-177, Vol. IV).

Conform art. 241 alin. (1) Cod administrativ, pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Conform art.236 alin. (2) lit a) Cod administrativ, apelul se declară inadmisibil în special când: hotărârea în fond nu poate fi contestată cu apel.

În conformitate cu art. 199 alin. (1) Cod administrativ, dacă s-a constatat că judecătorului sau completului competent pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ i s-a distribuit o cauză civilă de competența aceleiași instanțe de judecată, acesta, printr-o încheiere nesuscetibilă de recurs, își declină competența și remite președintelui de instanță dosarul spre redistribuire aleatorie.

Raportând normele legale enunțate la circumstanțele cauzei, instanța de recurs relevă că încheierea din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău nu poate fi atacată cu recurs, or, Codul administrativ nu prevede contestarea acestui act de dispoziție.

Mai mult, acest fapt a fost invocat expres în dispozitivul încheierii care constituie obiectul recursului în prezenta cauză.

Astfel, recurentul nu poate întreprinde ceea ce este interzis prin Codul administrativ, or, în conformitate cu art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Deci, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că legislația națională pertinentă nu reglementează o cale de atac ordinară împotriva încheierii instanței de apel, prin care a fost declinată competența completului specializat în materie de contencios administrativ în favoarea judecătorilor din completele specializate în materie civilă de drept comun, fapt care condiționează nesuscetibilitatea atacării în ordine de recurs a încheierii din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În această ordine de idei, argumentele invocate în cererea de recurs cu privire la ilegalitatea încheierii recurate nu pot fi acceptate de instanța de recurs, deoarece acestea sunt irelevante în condițiile în care se referă la dezacordul față de un act judecătorec, care în virtutea legii nu poate fi atacat cu recurs.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a menționa și faptul că consacrarea expresă de către legislatorul național a categoriilor de acte judecătorești susceptibile recursului în cauzele de contencios administrativ este conformă standardelor procedurale relevante garantate pe terenul art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, o asemenea

reglementare juridică încadrându-se pe deplin în marja de apreciere recunoscută autorităților statale în configurarea cadrului intern relevant.

Or, în speța referitor la art. 6 CEDO, în cauza Ashingdane c. Marii Britanii hotărârea Curții Europene din 28 mai 1995, magistrații europeni au notat că în reglementarea limitărilor dreptului de acces la justiție, statele contractante beneficiază de o certă marjă de apreciere, deși soluția finală de a supraveghea respectarea prevederilor Convenției Europene a Drepturilor Omului ține de sarcina Curții Europene, nu este de competența Curții să substituie autoritățile naționale în stabilirea politicilor în acest domeniu.

În acest context, instanța de recurs constată că recursul lui Alexandru Mițul a fost depus contrar dispozițiilor legale, fapt care impune declararea inadmisibilă a acestuia.

Din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Alexandru Muțul, ca fiind depus împotriva unei încheieri care în virtutea legii nu poate fi atacată cu recurs.

Conform art. 243 alin. (1) lit. a), art. 258 alin. (3) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se declară inadmisibil recursul depus de Alexandru Mițul împotriva încheierii din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan